

CENTRALT KOORDINEREDE LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

Uorganisk arsen i ris og risprodukter

Projektnummer 2009-20-64-00159

KONTROLRESULTATER 2013

BAGGRUND OG FORMÅL

Ris bidrager væsentligt til indtaget af uorganisk arsen. I 2011 indsamlede Fødevarestyrelsen data for forskellige typer af ris (brune, hvide, grød mv.) samt for riskiks. Dette nye projekt omfatter ris af forskellig geografisk oprindelse samt et bredt udvalg af risprodukter, fx. morgenmadsprodukter. Projektet er udført som et kortlægningsprojekt. Projektets resultater skal bruges i en vurdering af danskernes indtag af uorganisk arsen fra ris.

RESULTATER

Resultaterne viser, at indholdet af uorganisk arsen varierer i forhold til forskellige ristyper og risprodukter. Indholdet af uorganisk arsen er det interessante i forhold til menneskers sundhed. Resultaterne viser, at indholdet varierer meget inden for mange af produkttyperne, men bekræfter tidligere resultater fra 2011 om, at indholdet i riskiks konsekvent ligger i den høje ende, hvilket afspejles af den høje værdi for lavest fundne indhold (minimum) samt middelværdien og medianen. Det højeste indhold er fundet i brune ris og fuldkornsris, men her ligger middelværdien noget lavere end for riskiks. Rissnacks og risbaserede morgenmadsprodukter ligger begge noget lavere end riskiks.

Table 1: Resultater for uorganisk arsen, total arsen og procent-andel uorganisk arsen i forskellige ris kategorier:

<i>Hvide-basmati-risotto-sushi,jasmin,grød,par-boiled samt løse ris</i>	Enhed	Antal	Middel	Median	Minimum	Maksimum
Uorganisk arsen	mg/kg VV	81	0,068	0,067	0,009	0,22
Total arsen	mg/kg VV	81	0,11	0,12	0,025	0,27
<i>Riskiks og kageris</i>						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	27	0,23	0,22	0,14	0,35
Total arsen	mg/kg VV	27	0,29	0,27	0,17	0,42
<i>Rissnack</i>						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	10	0,032	0,027	(0,000)	0,063
Total arsen	mg/kg VV	10	0,071	0,067	0,028	0,12

Risnudler	Enhed	Antal	Middel	Median	Minimum	Maksimum
Uorganisk arsen	mg/kg VV	7	0,059	0,047	0,025	0,15
Total arsen	mg/kg VV	7	0,12	0,090	0,035	0,37
Risbaseret babymad og rispapir						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	19	0,035	0,014	(0,005)	0,22
Total arsen	mg/kg VV	19	0,054	0,033	0,009	0,25

Risdrikke	Enhed	Antal	Middel	Median	Minimum	Maksimum
Uorganisk arsen	mg/kg VV	5	0,019	0,018	0,013	0,032
Total arsen	mg/kg VV	5	0,023	0,021	0,016	0,037
Risprotein						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	5	0,057	0,068	0,013	0,093
Total arsen	mg/kg VV	5	0,15	0,16	0,049	0,23
Risnækbød, rismel og rispulver						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	11	0,083	0,065	0,022	0,30
Total arsen	mg/kg VV	11	0,12	0,087	0,045	0,34
Bruneris og fuldkornsris						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	15	0,16	0,14	0,038	0,55
Total arsen	mg/kg VV	15	0,23	0,18	0,050	0,70
Risbaseret morgenmadsprodukter og risflager						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	14	0,085	0,075	(0,002)	0,25
Total arsen	mg/kg VV	14	0,12	0,11	0,013	0,32
Sorte- og røde ris						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	4	0,17	0,13	0,12	0,30
Total arsen	mg/kg VV	4	0,21	0,19	0,15	0,32
Vilde ris						
Uorganisk arsen	mg/kg VV	2	(0,003)	(0,003)	(0,000)	(0,005)
Total arsen	mg/kg VV	2	0,009	0,009	(0,005)	0,013

VÆRDIER I PARENTES ANGIVER RESULTATER UNDER DETEKTIONSGRÆNSEN

Tabel 3: Indhold af uorganisk arsen i ris baseret på oprindelsesland

Oprindelsesland	Antal	Min	Max	Middelværdi	Spredning	Median
USA(Californien)	3	0,050	0,073	0,059	0,013	0,053
Indien	15	0,009	0,059	0,028	0,016	0,025
Pakistan	10	0,011	0,11	0,042	0,027	0,042
Sydamerika	2	0,066	0,075	0,070	0,006	0,070
Thailand	13	0,005	0,084	0,060	0,020	0,064
Tyrkiet	1			0,10		
Sri Lanka	1			0,038		
EU	1			0,099		
Europa/Sydamerika/Asien	1			0,12		
Italien	13	0,065	0,14	0,098	0,018	0,10

VÆRDIER I PARENTES ANGIVER RESULTATER UNDER DETEKTIONSGRÆNSEN

KONKLUSION OG VURDERING

Resultaterne viser, at riskiks generelt har et højt indhold af uorganisk arsen, men at visse prøver af brune ris og fuldkornsrís ligeledes kan have et højt indhold.

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen: Dorthe Licht Cederberg, DLI@fvst.dk

Fødevarestyrelsens laboratorium: Inge Rokkjær, INRO@fvst.dk

Fødevareinstituttet DTU: Jens Jørgen Sloth, jjsl@food.dtu.dk

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord